

Het project Bijzondere Broedvogels Vlaanderen

Blauwe Reiger - Glenn Vermeersch

Een eerste overzicht van het broedseizoen 2006

Inleiding

Ondertussen zijn we al bijna een broedseizoen verder, maar de gegevens van 2006 voor het project Bijzondere Broedvogels Vlaanderen (BBV) zijn nog niet allemaal binnen! In de periode september-oktober zouden we de verslaggeving willen afronden, zodat een rapport nog voor het einde van 2007 de deur uit kan. Met dit eerste overzicht hopen we de "achterblijvers" te overtuigen om snel de (resterende) waarnemingen van hun regio op te sturen. Er zijn reeds gegevens binnen van 10 regio's (zie Figuur 1). Van enkele gebieden binnen regio's of specifieke soorten ontvingen we aparte verslagen zoals o.a. van het Groot Schietveld, van de Roekentellingen in de Antwerpse Kempen (med. VOET & MAES 2007), Zwartkopmeeuwen in het Antwerpse/Linkeroever (med. R. Flamant) en de Vogelrichtlijngebieden "Kustbroedvogels te Zeebrugge-Heist" en "Poldercomplex" in regio Oostkust (STIENEN et al. 2007a,b, COURTENS & VERBELEN 2007). Voor regio Oostkust baseren we ons op het rapport van de Vogelwerkgroep Mergus door VERBELEN & DE SCHEEMAEKER (2007). Er is dus nog wat werk aan de winkel, maar we hopen –eens we alles binnenhebben– zo snel mogelijk het verslag te kunnen afwerken!

Figuur 1: Regio's waarvan gegevens uit 2006 al ontvangen werden.

Broedseizoen 2006

In deze samenvatting vind je niet alle ontvangen waarnemingen, maar beperken we ons vooral tot een aantal zeldzamere soorten en enkele kolonievogels. Hou bij het lezen rekening met het feit dat er uit een aantal regio's nog geen informatie doorgegeven is. Bij de meeste soorten zijn het dus nog niet de totalen voor Vlaanderen die je hier te zien krijgt. Naast de gegevens ontvangen via het BBV-project vermelden we hier ook een aantal waarnemingen die al doorgegeven werden via de Vogeldatabank van Natuurpunt.studie voor de Seizoensoverzichten" (SYMENS et al. 2007).

Futen, aalscholvers en reigerachtigen

Van de **Geoorde Fuut** waren er in het Antwerpse langdurig 4 bp aanwezig op het Stappersven te Kalmthout (niet broedend), 1 bp aan het Groot Rietveld te Melsele, 25-30 bp aan de Verrebroekse Plassen en 2 bp aan De Putten te Kieldrecht. In de Markevallei waren er 4 bp te Wortel en Meer. In Durmeland waren er 20 bp in het Molsbroek te Lokeren. In Oost-Brabant broedde de soort in het Vinne te Zoutleeuw met 3 bp en in Limburg bedroeg het totaal aantal broedparen 8. Van de **Aalscholver** zijn de gegevens al vrij volledig. We verwijzen hier naar het gedetailleerd overzicht van die soort elders in deze nieuwsbrief. Van de **Kwak** waren er 11 bp in de Zwinbosjes te Knokke, en 1 bp te Hoeke. De **Roerdomp** had in Limburg 10 territoria en 1 bp werd gemeld in het Vinne te Zoutleeuw. Het **Woudaapje** bezette in Limburg 13 territoria, er was 1 mogelijk bp in het Vinne te Zoutleeuw en in ZW-Vlaanderen waren er 2 broedgevallen resp. in de Gavers te Harelbeke en te Bavikhove. Er was een mogelijk broedgeval in regio Schelde-Leie bij Heurne.

De **Lepelaar** deed het goed op Linkeroever met 14 bp in de Verrebroekse Plassen. De soort broedde in 2006 niet in het Zwin te Knokke. De **Kleine Zilverreiger** deed dit wel met 33 bp. Van de **Ooievaar** werd 1 bp gemeld in Durmeland aan de Daknamse Meersen nabij Lokeren.

Eendachtigen

Van de **Zomertaling** waren er in Limburg 17 bp. In regio Oostkust broedden 16 bp, met hoogste aantallen in de polders van Uitkerke. Er ontbreken nog gegevens uit de poldergebieden in andere regio's. Daarnaast ontvingen we nog 2 mogelijke bp in het Vinne te Zoutleeuw, 2 bp in Durmeland, 1 mogelijk bp in de Wellemeersen in regio Denderland en 1 waarschijnlijk bp in regio Schelde-Leie te Zingem.

Roek - Glenn Vermeersch

Roofvogels

De **Bruine Kiekendief** had 2-3 bp in het krekengebied rond Meerdonk (regio Noord-Waasland). In het Noord-Oostvlaamse Krekengebied waren er 7 mogelijke en 12 waarschijnlijke/zekere broedparen. In regio Oostkust werden in totaal 10 bp geteld, verspreid over de polderzone. Belangrijke aantallen ontbreken nog uit West- en Middenkust en Linkeroever. In Limburg broedden 2 bp. Er was overzomerling van enkele ex. in Haspengouw, maar geen broedgevallen. In Limburg was er 1bp van de **Zwarte Wouw** en 2 mogelijke broedgevallen van de **Grauwe Kiekendief**. De **Slechtvalk** deed het weer goed: in het totaal waren er in heel Vlaanderen 26 bezette nesten, 4 meer dan in 2005 (54 jongen vlogen uit).

Steltlopers

Uit Limburg werden van de **Watersnip** 2 mogelijke, 6 waarschijnlijke en 20 zeker broedparen gemeld. Er was 1 mogelijk broedgeval in regio Schelde-Leie te Petegem. De **Bontbekplevier** broedde aan de Oostkust in het Voorhavengebied met 6 bp. Van de **Strandplevier** waren er daar 16 bp. Gegevens uit (mogelijke) andere broedgebieden van beide soorten zoals op Linkeroever en in de Midden- en Westkust ontbreken voorlopig nog.

Meeuwen en stern

De **Zwartkopmeeuw** broedde in het Antwerpse/Linkeroever met 725 bp aan de Zandvlietsluis en met 362 bij Ineos, en in regio Oostkust was er 1 bp in de Voorhaven van Zeebrugge. In Durmeland waren er 2-4 bp in het Molsbroek te Lokeren en in Limburg 1 bp in Hechtel. Van de **Stormmeeuw** broedden er aan de Oostkust 5 bp te

Zeebrugge en in Limburg 14 bp te Lommel. Van de **Zilvermeeuw** waren er in de Voor- en Achterhaven van Zeebrugge in totaal 1757 bp. Uit Limburg wordt 1 bp gemeld te Lommel waar ook 1bp van de **Kleine Mantelmeeuw** aanwezig was. Het totaal van deze laatste soort in Zeebrugge bedroeg 4537 bp. Zoals vorige jaren was er 1 bp **Geelpootmeeuw** in de Voorhaven van Zeebrugge, het enige voor Vlaanderen. Bij de sterns haalde de **Visdief** in regio Oostkust 2236 bp, waarvan het overgrote deel in de Voorhaven broedde. We ontvingen nog meldingen uit regio Durmeland met 1 mislukt (Berlare), 1 waarschijnlijk (Waasmunster) en 1 mogelijk bp (Hamme) en uit Limburg met 2 geslaagde en 1 mislukt broedgeval bij de Maas. De **Dwergstern** haalde in het Voorhavengebied 101 bp. Van beide laatste soorten zijn nog niet alle gegevens binnen. Net zoals in 2005 was er van de **Witwangstern** 1bp in het Vinne te Zoutleeuw. Er werden met succes 3 jongen grootgebracht.

Varia

Van de **Middelste Bonte Specht** waren er in Limburg niet minder dan 17 territoria en 5 geïsoleerde exemplaren, waarvan 10 territoria in Zuid-Limburg, 5 in westelijk Voeren en één in Midden-Limburg. Er werd zelfs 1 Middelste Bonte Specht ontdekt in het Grootbroek nabij de Luysen-Mariahof. In Oost-Brabant waren er 2 bp te Waanrode, 2 in het Walenbos te Tiel-Winge en 1 te Lubbeek/Boutersem, met daarbij nog een aantal niet bevestigde waarnemingen in de bossen in de omgeving. Uit regio Dender ontvingen we 2 mogelijke bp resp. in Galmaarden en Overboelare en uit Schelde-Leie min. 4 territoria resp. in Ename, Ronse, Wortegem en Kluisbergen. Van deze soort ontbreken nog belangrijke gegevens uit het Zoniënwoud en het Leuvense.

De gegevens van de **Roek** zijn al vrij volledig, enkel uit het Leuvense missen we nog enkele grotere kolonies. In het westelijke deel van de Antwerpse Noorderkempen (van Kalmthout tot Vorselaar) werden er 2020 bezette nesten geteld, en in Limburg waren er 2818 nesten. In ZW-Vlaanderen en Schelde-Leie werden resp. 191-192 en 442 nesten geteld.

BBV nu ook online!

Eindelijk is het zover: er is nu ook een online-invoersysteem voor de BBV-gegevens! Gezien het succes van een analoog systeem voor de watervogeltellingen zijn wij overtuigd dat een dergelijk systeem beantwoordt aan de noden van de medewerkers. Een aantal personen zijn hier zeker al vertrouwd mee. We hopen dan ook dat zo veel mogelijk medewerkers ook gebruik zullen maken van de online BBV-invoer. In principe is het vooral voor de gegevens van dit jaar en later, maar achtergebleven gegevens van 2006 (en eventueel vroeger) kunnen hiermee ook al ingevoerd worden. Spreek echter voldoende af met je regiocoördinator om dubbel werk te voorkomen. Om dit zoveel mogelijk te vermijden is wel voor gezorgd dat elke regiocoördinator via het online systeem steeds kan nakijken welke gegevens er voor zijn regio al werden ingevoerd. Hierdoor kan hij dus zien in hoeverre de waarnemingen al dan niet volledig werden doorgegeven en ervoor zorgen dat achtergebleven gegevens ook in de databank terechtkomen. Meer over de invoermodule lees je elders in dit nummer!

Anny Anselin

anny.anselin@inbo.be

Dankwoord

Hierbij wensen we nogmaals de talrijke vrijwillige ornithologen hartelijk te danken voor hun blijvende medewerking aan dit project. Zonder hun steun zou een project zoals BBV, waarbij zeer noodzakelijke informatie over een aantal soorten (in het bijzonder Bijlage I soorten) wordt verzameld voor rapportering aan de overheid, niet mogelijk zijn.

Referenties

COURTENS W. & D. VERBELEN, 2007. Monitoring van het SBZ-V '3.2. Poldercomplex'. Deelstudie 2, Instituut voor natuur- en bosonderzoek, Brussel, Adviesnota INBO. A.2007.116:33-85.

MAES P. & H. VOET, 2007. Kolonievogels en zeldzame broedvogels (BBV-project). Broedseizoen 2006. Ongepubliceerd verslag.

STIENEN E., W. COURTENS & M. VAN DE WALLE, 2007. Evaluatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor het SBZ-V 'Kustbroedvogels te Zeebrugge-Heist' tijdens het broedseizoen 2006. Deelstudie 1, Instituut voor natuur- en bosonderzoek, Brussel, Adviesnota INBO. A.2007.116:5-32.

SYMENS D., S. BAETEN, G. DRIESSEN, W. FAVEYTS, J. MERTENS, C. VANDERYDT & W. VERAGHTERT, 2007. Recente meldingen. Natuur.oriolus 70:64-69.

VERBELEN D. & F. DE SCHEEMAEKER, 2007. Resultaten broedvogelinventarisaties 2006 in Noord-West-Vlaanderen. Vogelwerkgroep Mergus, 86 pp.